

آموزش مسئله محور

دفتر EDO دانشکده

تغذیه

مرداد ۹۴

Web site: www.tbzmed.ac.ir

مقدمه

روش مسئله محور یکی از روش های آموزش است که در این روش ابتدا درسی که قرار است ارائه شود بصورت یک مسئله مطرح می شود. آنگاه استاد و دانشجویان به بحث پیرامون پرسش مطرح شده می پردازند و پس از روشن شدن موضوع نوبت به دانشجویان می رسد تا در مورد آن به بحث و تبادل نظر بپردازند و راه حلی برای مسئله ارائه دهد. سپس نوبت به استاد می رسد که ابتدا به ارزیابی پاسخهای دانشجویان بپردازد و سپس به یک جمع بندی کلی برسد و در پایان استاد پاسخ درست و صحیح را که همان مطلب درسی آن جلسه است بیان می کند. البته اجرای کامل و درست این شیوه آموزشی مستلزم صرف زمان است و بعضا به خاطر حجم مطالبی که در یک دوره ی آموزشی ارائه می شود، این شیوه مورد پسند قرار نمی گیرد. آموزش تئوری بعنوان یک پیش نیاز برای هر درسی که بصورت مسئله محور ارائه می شود مورد نیاز است. علت آن هم ساختار ذهن انسان است که اگر قرار است سئوالی مطرح شود و دانشجو جوابی برای آن بیابد باید حداقل اطلاعات اولیه را داشته باشد تا بر اساس آنها فعالیت مغزی خود را شروع نماید، لذا درس تئوری پیش نیاز لازمه استفاده از این روش آموزشی است. البته با توجه به نوع مطالب آموزش ممکن است همزمانی نیز در این امر اتفاق بیفتد که این به مهارت مربی و استاد در ارائه مطالب و نوع سئوالاتی که مطرح می کند دارد.

مزیت

الف) بهبود و اصلاح آموزش و یادگیری
ب) یادگیری مسئله محور، یکی از جذاب ترین و قدرتمندترین شیوه های آموزشی است که در ۳۰ ساله ی اخیر بوجود آمده است.
ج) PBL یک عبارت عمومی است. شکلهای مختلف آن شامل تحقیق، مطالعه موردی، طراحی، روشمند و جهت داده شده، طراحی پروژه های مهندسی و ... می باشد
د) تحقیقات: یک متخصص با راهنمایی یک سوپروایزر یا عضو هیئت علمی به جمع آوری اطلاعات می پردازد تا یک مجهول را شناسائی کند بعنوان مثال پیدا کردن یک روش درمان برای سرطان.

از کجا شروع کنیم؟

روشن است که برای تغییر سبک آموزش ، ابتدا باید زمینه ها و زیر ساخت های آنرا فراهم کرد. امر آموزش چیزی نیست که بدون مقدمه بتوان آن را تغییر داد و سریعا اجرا کرد. سه اصل اساسی که باید در نظر گرفت عبارتند از:

(۱) زمان : اساس آموزش های استاد محور ارائه یک درس در طول یک ترم مشخص است و هیچ فیدبکی از میزان یادگیری دانشویان در طول ترم گرفته نمی شود. به عبارتی یک جاده یکطرفه است. به این صورت که آموزش وظیفه استاد و یادگیری وظیفه دانشجو و تاثیر متقابل این دو یا اصلا دیده نمی شود و یا بسیار اندک و ناچیز است. در نگاه اول ایراد بزرگی که به این روش گرفته می شود زمان بر بودن آن است که و در صورت کمبود زمان با سرعت دادن به روند آموزش و نه یادگیری ، مشکل کمبود زمان را بر طرف مینمایند

(۲) موضوع : نکته مهم و اساسی که در PBL مد نظر قرار می گیرد ، بر این اساس است که پرسش ها باید از این ویژگی برخوردار باشند که دانشجو و حتی استاد را به فکر کردن وادار کنند و از طرف دیگر از هر دو جنبه عینی و ذهنی نیز برخوردار باشند. به عبارت دیگر پرسش باید از فرآیندی باشد که دانشجو را با

فواید روش مسئله محور برای دانشجویان:

- ۱- افزایش انگیزه یادگیری
- ۲- بهبود تفکر نقادانه و مهارت های ارتباطی
- ۳- جمع آوری و استفاده پیوسته از اطلاعات
- ۴- مدلی است برای یادگیری طولانی مدت
- ۵- قدرت کار کردن با یکدیگر را افزایش می دهد
- ۶- افزایش مهارت حل مسئله با تفکر عمیق روی مسئله
- ۷- کمک به فکر کردن
- ۸- مونیطور کردن میزان پیشرفت
- ۹- به چالش کشیدن افکار
- ۱۰- جلب اعتماد
- ۱۱- فراهم کردن محیطی جذاب برای همفکری
- ۱۲- دانشجو محور کردن به جای استاد محوری
- ۱۳- فید بک گرفتن از دانشجویان
- ۱۴- دانشجو یاد می گیرد چرا مطلبی را می داند و چرا مطلب دیگری را نمی داند
- ۱۵- در میان گذاشتن یک مسئله توسط مربی و نظارت بر نحوه برخورد با آن توسط دانشجویان

یک واقعیت روبرو می کند . واقعیتی که قرار است موضوع آموزش قرار گیرد. واضح تر بگوئیم پرسش باید دارای این ویژگی باشد که بتواند بعنوان یک فرایند و یک موضوع مطرح شود. امکانات آموزشی : یک ذهن خلاق و منتقد و متفکر که آماده است تا با هر نوع سؤال منطقی مواجه شود و پاسخی برای آن بیابد.

منابع و مراجع:

- تفکر منطقی، تالیف گوردون هولفیش و فیلیپ ژاسمیت ، ترجمه دکتر علی شریعتمداری، انتشارات مشعل، چاپ دوم ۱۳۶۶.

